

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 14. став (1) Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број 22/00, 102/09 и 54/10), члана 24. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број 61/06) и члана 18. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака («Службени гласник БиХ» број 103/08), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2010. ГОДИНУ И ПОСТИЗБОРНОГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА – ОПШТИ ИЗБОРИ 2010. ХРВАТСКЕ ДЕМОКРАТСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ 1990

Број: 03-07-6-489/11
Сарајево, 25. јуни 2012. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1. УВОД.....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ	4
3. ОПИС РЕВИЗИЈЕ	5
Предмет ревизије.....	5
Циљ ревизије	5
Обим ревизије.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	6
5.1. НАЛАЗИ.....	6
5.2. ПРЕПОРУКЕ	8

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака је извршила ревизију финансијских извјештаја Хрватске демократске заједнице 1990 и то: годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора одржаних у октобру 2010. године.

Руководство странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање у складу са Законом о финансирању политичких странака и успостављање ефикасног система интерних контрола.

Наша одговорност је да изразитмо мишљење на основу ревизије коју смо извршили.

Ревизију смо обавили у складу са ревизионим стандардима. Ови стандарди захтијевају да ревизију планирамо и извршимо на начин да прикупимо довољно доказа који нам, у разумној мјери, пружају гаранцију да је странка поступала у складу са Законом о финансирању политичких странака.

Ревизија је на основу узорака испитивала значајне трансакције које потврђују износе у финансијским извјештајима, оцјену рачуноводствених начела приликом састављања финансијских извјештаја и поступање у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

Сматрамо да ревизија коју смо извршили пружа разумну основу за изражавање нашег мишљења.

Ревизијом смо утврдили да Хрватска демократска заједница 1990 у извјештајном периоду није поступила у складу са одредбама члана 11. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

Према нашем мишљењу, осим наведеног, ревидирани финансијски извјештај указује да је Хрватска демократска заједница 1990 у 2010. години поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака, те да је трошкове изборне кампање финансирала у складу са одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја Хрватске демократске заједнице 1990 и то: годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора одржаних у октобру 2010. године.

Ревизија је предузета у складу са чланом 14. став (1) Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број 22/00, 102/09 и 54/10), чланом 24. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број 61/06) и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака («Службени гласник БиХ», број: 103/08).

Због чињенице да се ревизија обавља провјерама на бази узорка и да постоје ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

У годишњем финансијском извјештају за 2010. годину Хрватска демократска заједница 1990 је исказала приход у износу од 818.437,68 КМ¹, што је исказано у наредној табели:

Ред. бр.	Врста прихода	Износ у КМ	Учешће у укупном приходу &
1	Чланарина	8.870,89	1,08 %
2	Прилози физичких лица	44.697,00	5,44 %
3	Приходи правних лица	22.475,00	2,73 %
4	Приходи од имовине	132,42	0,02 %
5	Приходи од правних лица	0,00	0,00 %
6	Приходи од поклона	13.640,00	1,66 %
7	Приходи из буџета	732.322,37	89,08 %
	Укупни приходи	822.137,68	100,00 %

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја, Хрватска демократска заједница 1990 остварила је расходе у износу од 977.975,88 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке: Хрватска демократска заједница 1990. Скраћени назив странке је ХДЗ 1990 и ХДЗ '90.

Политичка странка је у судски регистар Кантоналног суда у Мостару, уписана 13.04.2006. године, под бројем: 007-0-Р-06-000031.

Сједиште политичке странке је у Мостару, Николе Шубића Зринског 12/II.

¹ Подаци су преузети из коригованог годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину, у коме је Хрватска демократска заједница 1990, у складу са одредбом члана 13. став (3) Закона о финансирању политичких странака, добровољно отклонила недостатке, у складу са препорукама датим у Прелиминарном извјештају о ревизији годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину и постизборног финансијског извјештаја – Општи избори 2010. године, који је странци достављен 13.06.2012. године

Лице овлаштено за заступање странке је Божо Љубић, председник странке.
Лице овлаштено за подношење финансијских извјештаја за 2010. годину је Ивица Дрмаћ.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину, организациону структуру Хрватске демократске заједнице 1990 чине:

- Централни одбор ХДЗ 1990 Мостар,
- 6 кантоналних одбора,
- Организациони дио ХДЗ 1990 Брчко дистрикт БиХ,
- 2 градска одбора и
- 32 општинска одбора.

3. ОПИС РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су годишњи финансијски извјештај за 2010. годину и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора одржаних у октобру 2010. године Хрватске демократске заједнице 1990, и то сљедећих организационих дијелова:

- Централни одбор ХДЗ 1990 Мостар,
- Кантонални одбор ХДЗ 1990 Средња Босна,
- Општински одбор ХДЗ 1990 Прозор Рама и
- Општински одбор ХДЗ 1990 Груде.

Циљ ревизије је да се на основу проведених ревизионих процедура прибаве ревизиони докази, који ће ревизору да омогуће да изрази мишљење о томе да ли је Хрватска демократска заједница 1990 у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10. Изборног закона Босне и Херцеговине.

Обим ревизије финансијских извјештаја Хрватске демократске заједнице 1990 обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава, са посебним нагласком на прилоге физичких и правних лица, поклоне које странка није била обавезна да плати, приходе из буџета, као и финансирање изборне кампање у складу са поглављем 15 Изборног закона Босне и Херцеговине.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију финансирања политичких странака је обавила ревизију и преглед финансијских извјештаја Хрватске демократске заједнице 1990 за период од 2006. до 2009. годину, након чега су издати извјештаји о ревизији, односно извјештаји о прегледу са налазима ревизије, мишљењем ревизора и препорукама политичкој странци.

Након извршеног прегледа годишњег финансијског извјештаја за 2009. годину, издат је извјештај о прегледу са налазима ревизије и препоруком ревизора да странка треба да поступа у складу са одредбама члана 8. став (1) и (2) и члана 11. став (1) Закона о финансирању политичких странака, односно да се не финансира прилозима који су забрањени овим Законом, да води потпуне и тачне евиденције о својим приходима и расходима.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2010. годину, утврђено је да Хрватска демократска заједница 1990 није испоштовала препоруке која се односе на поштивање одредби члана 11. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1. НАЛАЗИ

Хрватска демократска заједница 1990 није испоштовала одредбе члана 11. став (1) Закона о финансирању политичких странака².

Хрватска демократска заједница 1990 није успоставила потпуне евиденције о приходима и расходима свих организационих дијелова, чиме је прекршила одредбе члана 11. став (1) закона о финансирању политичких странака.

(1) Два организациона дијела странке, у пословним књигама немају успостављене евиденције о својим приходима и расходима, док су евиденције о расходима и обавезама код знатног броја организационих дијелова непотпуне.

- У пословним књигама странка није исказала приходе и расходе Општинског одбора ХДЗ 1990 Равно.

Увидом у документацију, коју је на захтјев Централне изборне комисије БиХ доставила Општина Равно, утврђено је да је ова Општина у складу са Одлуком број: 114-03/10 од 10.09.2010. године издвојила средства у износу од 2.000,00 КМ за финансирање Хрватске демократске заједнице 1990 и иста 28.09.2010. године уплатила готовински на благајну политичке странке.

- Странка није успоставила евиденцију о приходима и расходима Општинског одбора ХДЗ 1990 Завидовићи. На захтјев Централне изборне комисије БиХ, странка је доставила Изјаву председника овог општинског одбора, у којој исти наводи да странка за свој рад и дјеловање користи његов приватни простор, те истиче да би цијена закупа износила 100,00 КМ мјесечно. У складу са одредбама члана 11. став (1) Закона о финансирању политичких странака, странка је била обавезна у пословним књигама евидентирати неновчану донацију у износу од 1.200,00 КМ, као и трошкове закупнине овог организационог дијела странке у поменутом износу.

- У пословним књигама странка није евидентирала трошкове закупнине за пословни простор који је, на основу уговора о закупу са ХКД Напредак Сарајево, користио Општински одбор ХДЗ 1990 Зеница. Према уговору о закупу, пословни простор у Напретковом Хрватском дому "Краљ Томислав", површине 15,50 м² по цијени закупа од 10,00 КМ/м², Хрватска демократска заједница 1990 користи са још двије политичке странке.

(2) Хрватска демократска заједница 1990 није обрачунала, нити платила, а такође у пословним књигама није исказала обавезу по основу пореза и доприноса, на исплате накнада физичким лицима, које имају карактер личних примања и исте су оопрезиве у

² Према одредби члана 11. став (1) Закона о финансирању политичких странака, странка је обавезна успоставити потпуне и тачне евиденције о својим приходима и расходима.

складу са пореским прописима. Неисказивањем пореских обавеза у пословним књигама, странка је прекршила одредбе члана 11. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

- Увидом у евиденције на основу којих је Хрватска демократска заједница 1990 извршила исплате накнада посматрачима у износу од 32.652,60 КМ, утврђено је да исплаћена средства имају карактер личних примања, а да на иста странка није платила порез и доприносе у складу са пореским прописима, односно Законом о порезу на доходак и Правилником о примјени закона о порезу на доходак³.
На основу пословне документације општинских одбора странке, који су били предметом ревизије, утврђено је да је Општински одбор ХДЗ 1990 Прозор-Рама из благајне извршио готовинске исплате физичким лицима у износу од 6.080,00 КМ⁴ и Општински одбор ХДЗ 1990 Груде у износу од 2.600,00 КМ⁵, посматрачима на Општим изборима 2010. године, а да при томе није плаћен порез и допринос на лична примања, нити је у пословним књигама исказана пореска обавеза.
- Хрватска демократска заједница 1990 је током 2010. године извршила исплате у износу од 28.130,00 КМ и у финансијском извјештају по том основу исказала трошак, класификован као остале накнаде за рад. Такође, средства исплаћена по овој основи имају карактер личних примања, па је странка била обавезна на иста, у складу са пореским прописима, обрачунати и уплатити порез и доприносе.
Увидом у пословну документацију Општинског одбор ХДЗ 1990 Груде, који је био предметом ревизије, утврђене су исплате по уговору о дјелу физичким лицима и то једној особи седам уплата по 500,00 КМ и другој особи уплата од 1.000,00 КМ, што укупно износи 4.500,00 КМ. Странка уз исплату накнада физичким лицима, супротно пореским прописима, није обрачунала, нити платила припадајући порез и допринос, нити је у финансијском извјештају исказала трошак, односно неизмирену пореску обавезу.

Поред поменутих општинских одбора, избјегавање уплате пореских обавеза, те избјегавање евидентирања трошкова по тој основи утврђено је и код других организационих дијелова странке, који су исплатили значајне износе накнада за рад, која имају карактер личних примања и то: ОО ХДЗ 1990 Столац у износу од 6.000,00 КМ, ОО ХДЗ 1990 Витез у износу од 4.800,00 КМ, ОО ХДЗ 1990 Ускопље у износу од 3.600,00 КМ, КО посавског кантона у износу од 2.800,00 КМ, ОО ХДЗ 1990 Бихаћ у износу од 1.600,00 КМ, ОО ХДЗ 1990 Широки Бријег у износу од 1.000,00 КМ, те ОО ХДЗ БИХ Нови Травник у износу од 500,00 КМ.

- (3) У пословним књигама су погрешно исказани подаци о промету новчаних средстава путем, благајне Општинског одбора ХДЗ 1990 Груде.
Кроз благајничку евиденцију овог организационог дијела странке евидентиран је промет готовине у износу од 6.163,94 КМ.
Увидом у изводе са трансакционог рачуна са кога су средства преношена на благајну, утврђено је да је овај организациони дио странке остварио промет готовине кроз благајну у износу од 11.372,00 КМ.

³ Закон о порезу на доходак ("службене новине Федерације БиХ", бр. 10/08, 9/10 и 44/11) и Правилник о примјени закона о порезу на доходак ("Службене новине Федерације БиХ", број: 67/08, 4/10, 86/10, 10/11, 53/11 и 20/12)

⁴ Појединачне исплате по 50,00 КМ

⁵ Појединачне исплате по 100,00 КМ

Странка, супротно рачуноводственим прописима и прописима који регулишу благајничко пословање, готовинске трансакције није евидентирала у тренутку када су оне извршене, евиденције су непотпуне и све су евидентирание кроз један благајнички извјештај који обухвата период од 01.01. до 31.12.2010. године.

Трошкови изборне кампање

Хрватска демократска заједница 1990 је поступила у складу са одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине, односно испоштвала је законом прописани лимит на трошкове изборне кампање. У сврху изборне кампање странка је потрошила 456.094,19 КМ. Према одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине, политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ по бирачу у сваком изборном кругу⁶, према броју бирача, које је објавила Централна изборна комисија Босне и Херцеговине. Према подацима Централне изборне комисије Босне и Херцеговине, Хрватска демократска заједница 1990 је у сврху изборне кампање могла потрошити 1.462.643,00 КМ.

5.2. ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Хрватској демократској заједници 1990 да се придржава одредби Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да у складу са чланом 11. став (1) Закона успостави потпуне и благовремене евиденције о приходима и расходима свих организационих дијелова странке,*
- *да своје пословање и финансијско извјештавање усклади са рачуноводственим, пореским и другим финансијским прописима,*
- *да благајничко пословање усклади са важећим законским прописима,*
- *да успостави интерну контролу и систем надзора над пословањем нижих организационих дијелова странке.*

КОМЕНТАР:

Хрватска демократска заједница 1990 се у датом року изјаснила на налазе ревизије наведене у Прелиминарном извјештају о ревизији годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину, који је странци достављен дана 13.06.2012. године.

Странка је у складу са одредбом из члана 13. став (3) Закона о финансирању политичких странака добровољно отклонила недостатке у финансијском извјештају које је било могуће отклонити, односно пријавила је прилоге два физичка лица, правном лицу је извршила поврат забрањеног прилога у износу од 500,00 КМ, правилно је исказала

⁶ Члан 15.10 став (2) прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава на начин што се број бирача у свим изборним јединицама, у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата, помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине опине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, и предсједника и потпредсједнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.

промет готовине путем трансакционог рачуна и благајне, у финансијски извјештај је унијела приходе и расходе које су претходно били пропуштени, те доставила кориговане обрасце финансијског извјештаја.

Служба за ревизију је уважила добровољне исправке финансијског извјештаја, те кориговала налазе ревизије из прелиминарног ревизијског извјештаја, који се односе на кршење одредби члана 6, члана 8. став (2) и члана 11. став (3) Закона о финансирању политичких странака.

Такође, истичемо да је Хрватска демократска заједница 1990 израчунала пореске обавезе за своја 24 организациона дијела, која током 2010. године нису извршила уплате пореза на доходак и доприносе на исплате физичким особама. Пореске обавезе у износу од 11.614,11 КМ, странка је унијела у кориговани финансијски извјештај, те нижим организационим дијеловима странке наложила да уплате истих изврше у што краћем року и евидентирају их у пословним књигама и финансијском извјештају за 2012. годину.

Захваљујемо овлаштеној особи за финансијске извјештаје и особљу Централног одбора Хрватске демократске заједнице 1990, за добру и коректну сарадњу током обављања ревизије финансијских извјештаја.

Мр. Хасида Гушић – шеф Службе за ревизију

Велиборка Кењић – ревизор

Анела Бурцовић–Капић – помоћник ревизора